

Plán péče o přírodní památku Vysutý na období 2021–2040

Chráněná krajinná oblast Beskydy

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území	4
1.1 Základní identifikační údaje	4
1.2 Údaje o lokalizaci území	4
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	4
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	5
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany	5
1.6 Kategorie IUCN	6
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ	6
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	6
1.7.2 Předmět ochrany– současný stav	6
1.8 Cíl ochrany	7
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	8
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	8
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů	8
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů	18
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti	19
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti	20
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy	23
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	24
2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích	24
2.4.2 Základní údaje o útvarech neživé přírody	26
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup	27
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	27
3. Plán zásahů a opatření	28
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	28
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání	28
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	30
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	31
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	31
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	31
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	31
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území	32
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	32
4. Závěrečné údaje	33
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)	33
4.2 Použité podklady a zdroje informací	33
4.3 Seznam používaných zkratk	35
4.4. Podklady pro plán péče zpracoval	35
5. Přílohy	36

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

Evidenční číslo:	5642
Kategorie ochrany:	přírodní památka
Název území:	Vysutý
Druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	nařízení
Orgán, který předpis vydal:	Správa CHKO Beskydy
Číslo předpisu:	3/2010
Datum platnosti předpisu:	28.12. 2010
Datum účinnosti předpisu:	12.01. 2011

1.2 Údaje o lokalizaci území

Kraj:	Moravskoslezský
Okres:	Frýdek - Místek
Obec s rozšířenou působností:	Frýdek - Místek
Obec s pověřeným obecním úřadem:	Frýdek - Místek
Obec:	Morávka
Katastrální území:	Morávka

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 698679 Morávka

Číslo parcely dle KN	Číslo parcely dle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku dle KN	Výměra parcely celková dle KN (m ²)	Výměra parcely ve ZCHÚ (m ²)
87/42		lesní pozemek		995 164	129 171
87/41		lesní pozemek		87 971	2 870
87/44		lesní pozemek		16 248	4 667
87/46		lesní pozemek		340	340
87/47		lesní pozemek		51	51
89/1		lesní pozemek		103	98
89/5		lesní pozemek		5 194	126
89/4		lesní pozemek		1 639	125
84		lesní pozemek		7 103	1 594
Celkem					139 042

Ochranné pásmo:

Katastrální území: 698679 Morávka

Číslo parcely dle KN	Číslo parcely dle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku dle KN	Výměra parcely celková dle KN (m2)	Výměra parcely ve ZCHÚ (m2)
87/42		lesní pozemek		995 164	44 456
87/41		lesní pozemek		87 971	2 139
84		lesní pozemek		7 103	5 164
Celkem					51 759

Poznámka (*): Výměra parcel v ZCHÚ i OP byla zjištěna pomocí GIS.

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	13,9042	5,1759		
vodní plochy			zamokřená plocha	
			rybník nebo nádrž	
			vodní tok	
trvalé travní porosty				
orná půda				
ostatní zemědělské pozemky				
ostatní plochy			neplodná půda	
			ostatní způsoby využití	
zastavěné plochy a nádvoří				
plocha celkem	13,9042	5,1759		

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park:

-

chráněná krajinná oblast:

Beskydy, II. zóna

překryv s jiným typem ochrany:

CHOPAV Beskydy

mezinárodní statut ochrany:

-

Natura 2000

ptačí oblast:

Beskydy – CZ 0811022

evropsky významná lokalita:

Beskydy – CZ 0724089

1.6 Kategorie IUCN

III. - přírodní památka nebo prvek

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Vodní tok Vysutý s četnými peřejemi a výrazně vyvinutým vodopádem, který patří mezi nejvyšší v Moravskoslezských Beskydech, přírodě blízké lesní porosty jedlových bučin a suťových lesů lemujících strže potoka; acidofilní bučiny s příměsí smrku a vtroušenou jedlí rostoucí na strmých svazích mezi zdrojnicemi Vysutého potoka.

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	Kód předmětu ochrany*
L5.4 Acidofilní bučiny	100	Listnaté nebo smíšené lesy s převládajícím bukem lesním a příměsí dalších listnáčů (javorů, lípy, atd.) nebo jehličnanů (jedle, smrk). Bylinné patro druhově dosti chudé, někdy může i zcela chybět.	a, b (9110,)
L4 Suťové lesy		Spodní části příkrých skalnatých roklin a svahových úpatí s výskytem měsíčnice vytrvalé (<i>Lunaria rediviva</i>), vrbovky horské (<i>Epilobium montanum</i>) a kostřavy lesní (<i>Festuca altissima</i>).	a, b (9180)*

B. útvary neživé přírody

Útvar	Geoogická charakteristika	popis útvaru	Kód předmětu ochrany*
<u>Hluboce zařezaný, aktivně erodující vysokogradientový tok:</u> a) vodopád v horní části zdrojnice Vysutého potoka b) velmi dynamické svahy a údolní dno v horní hluboce zařezané části údolí c) akumulční formy ve strmé části koryta d) dolní část území s charakterem „údolí v údolí“, která dokládá změnu mezi výrazně agračním pleistocénním režimem a převažující holocénní hloubkovou erozí	a) vodopád vytvořený na lokálně významné geologické hranici mezi spodním a středním oddílem godulského souvrství b) svahy o sklonu až 50° vyznačující se velmi intenzivní plošnou a stržovou erozí, omezeně i mělkými sesuvy c) recentní akumulace suti způsobené zahrazením koryta dřevní hmotou v horní části údolí Vysutého potoka d) dolní část území se současným (holocénním) erozním zářezem ve výrazných pleistocénních akumulacích	a) celková výška 17 m, tvořen je 3 stupni a patří mezi nejvyšší v CHKO Beskydy b) prudké svahy zahrnující převážnou část PP c) akumulční formy představují důležitou část koryta – velmi významný potenciální zdroj splavenin pro řeku Morávku d) výrazná akumulace aluviálních a svahových sedimentů z období posledního glaciálu s dynamickou recentní erozí	a

*kód předmětu ochrany:

a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

b = předmět ochrany překrývající se EVL/PO (v závorce je uveden kód stanoviště dle vyhl. č. 166/2005 Sb., hvězdičkou

(*) jsou označena prioritní stanoviště a druhy)

1.8 Cíl ochrany

A. Ekosystémy

Ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
L5.4 Kyselé bučiny L4 Sut'ové lesy	Zachování přírodě blízkého ekosystému, v němž budou maximálně umožněny přirozené procesy při současné eliminaci negativních vlivů z okolí	<ul style="list-style-type: none"> • rozloha ekosystému (min. 13,9 ha) • klasifikace stupně přirozenosti „les přírodní“ • vegetace bez nebezpečných invazních druhů

B. Útvary neživé přírody

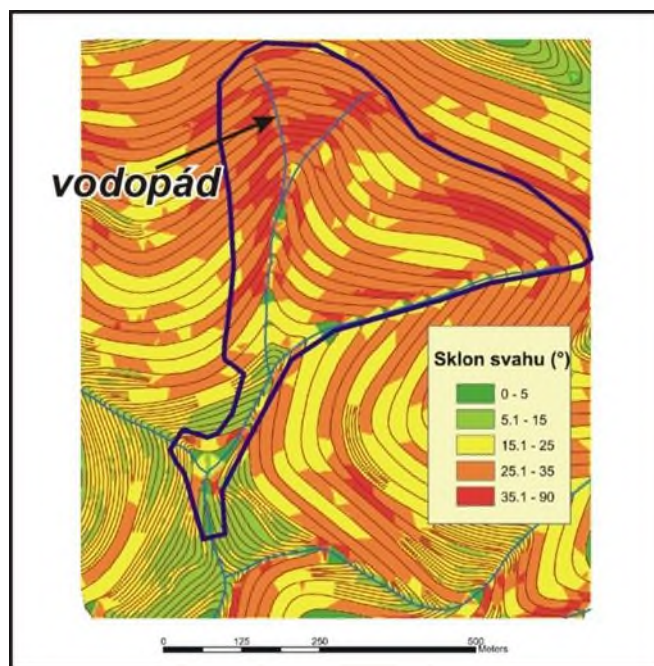
útvár	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
<p>Hluboce zařezaný, aktivně erodující vysokogradientový tok:</p> <p>a) vodopád v horní části zdrojnice Vysutého potoka</p> <p>b) velmi dynamické svahy a údolní dno v horní hluboce zařezané části údolí</p> <p>c) akumulární formy ve strmé části koryta</p> <p>d) dolní část území s charakterem „údolí v údolí“, která dokládá změnu mezi výrazně agradačním pleistocénním režimem a převažující holocenní hloubkovou erozí.</p>	Zachování přirozených geomorfologických procesů spojených s umožněním eroze a pohybu splavenin v korytě vodního toku.	<ul style="list-style-type: none"> • vodní tok bez příčných staveb

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Území PP Vysutý se nachází ve východní části Moravskoslezských Beskyd v prostoru geomorfologického okrsku Ropická rozsocha (Buzek et al., 1986; Demek et al., 1987). Území se nachází na strmých, k jihozápadu orientovaných svazích vrcholu Čupel (872 m. n. m.) v rozmezí nadmořských výšek 480–710 m. Objektem ochrany je vysokogradientové údolí Vysutého potoka a jeho zdrojnic (pravostranný přítok řeky Morávky na katastru stejnojmenné obce) s četnými peřejemi a vodopády. Z morfografického hlediska zaujímá plocha PP jak údolní dno Vysutého potoka a jeho přítoků, tak přilehající strmé (často skalní) svahy, které v horní části údolí Vysutého potoka dosahují extrémních sklonů přes 50° (Obr. 1). Střední sklon svahu území PP Vysutý dosahuje 27°. Průměrný spád údolního dna Vysutého potoka v PP je 270 ‰; horní část údolí dosahuje extrémních 450 ‰. Území PP tak patří mezi maloplošná chráněná území CHKO Beskydy s největšími hodnotami sklonu svahů.

Obr. 1 – Mapa sklonu svahů PP Vysutý a nejbližšího okolí

Klima

Dle klimatogeografického členění ČSR (Quitt1971) se zájmové území nachází v chladné oblasti, podoblasti CH 6. Oblast CH 6 charakterizuje velmi krátké, až krátké léto, mírně chladné, vlhké až velmi vlhké, přechodné období dlouhé s chladným jarem a mírně chladným podzimem, zima je velmi dlouhá, mírně chladná, vlhká s dlouhým trváním sněhové pokrývky.

Hydrologie oblasti

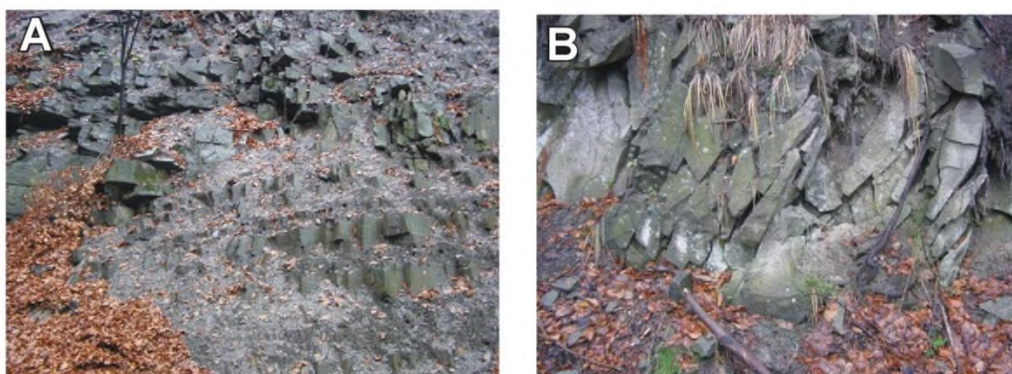
Oblast PP Vysutý je odvodňována Vysutým potokem, přítokem říčky Morávky. Morávka pramení na Súlově ve výšce 880 m n. m., ústí zprava do Ostravice u Frýdku-Místku v 293 m n. m., plocha povodí 149,3 km², délka toku 30,9 km, průměrný průtok u ústí 3,73 m³/s. Na řece Morávce byla v roce 1964 vybudována přehrada Morávka se zemní sypanou hrází 44,5 m vysokou, stálý objem nádrže 0,4 mil. m³, zásobní objem 4,4 mil. m³, celkový objem 11,3 mil. m³, délka vzdutí 3,2 km, max. hladina 517,30 m n. m. Nádrž je využita pro vodárenství a pro ochranu před velkými vodami. Plocha povodí nádrže je 63,3 km, průměrný roční průtok je 1,76 m/s.

Hydrologické členění:

Povodí I. řádu:	2-00-00	povodí Odry (úmoří Baltského moře)
Povodí II. řádu:	2-03-01	Ostravice
Povodí III. řádu:	2-03-01-034	Morávka

Geologická a geomorfologická charakteristika území

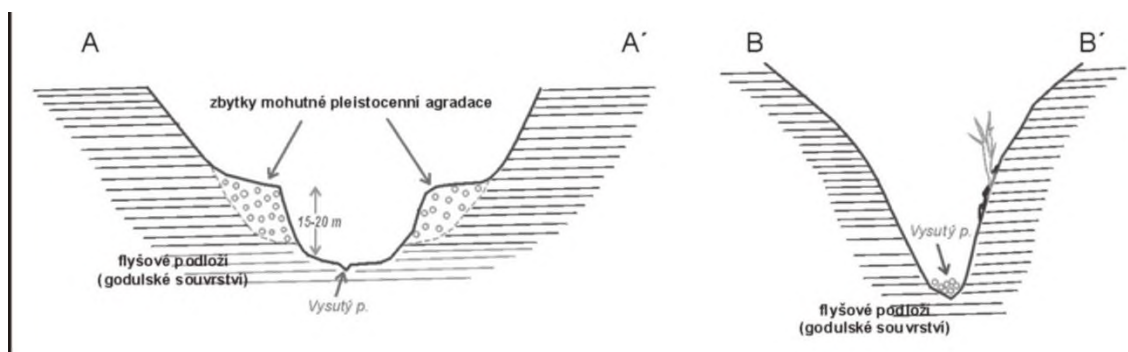
Území PP je budováno godulským souvrstvím dílčího godulského příkrovu slezské jednotky (Menčík et al. 1983; Menčík & Tyráček, 1985). Godulský příkrov vznikl v důsledku štýrské orogeneze v období bádenu (miocén) a jeho současné morfologické rysy byly dotvořeny během tzv. neotektonické etapy koncem třetihor a v průběhu čtvrtohor (Menčík et al., 1983; Pánek, 2001; Pánek & Duras 2002). Na většině plochy PP dominuje drobně až středně rytmický flyš spodního oddílu godulského souvrství (turon-cenoman), pouze v horní části PP vystupují středně až hrubě rytmické členy středního oddílu godulského souvrství (turon) (Obr. 2). Vrstvy jsou ukloněny subhorizontálně až horizontálně (příklady měření směru sklonu vrstev: 340°/3°, 50°/5°, 0°/5°, 22°/10°). Lavice glaukonitických pískovců jsou velmi silně porušeny drobnou puklinovou tektonikou, což může být doprovodným efektem tektonické zóny (zlomu) křížující střední část území ve směru SV – JZ (Menčík & Tyráček, 1985). Výchozy flyšových souvrství jsou zejména na strmých svazích hluboce zařezaného údolí Vysutého potoka velmi četné, což zvyšuje geodiverzitu území.

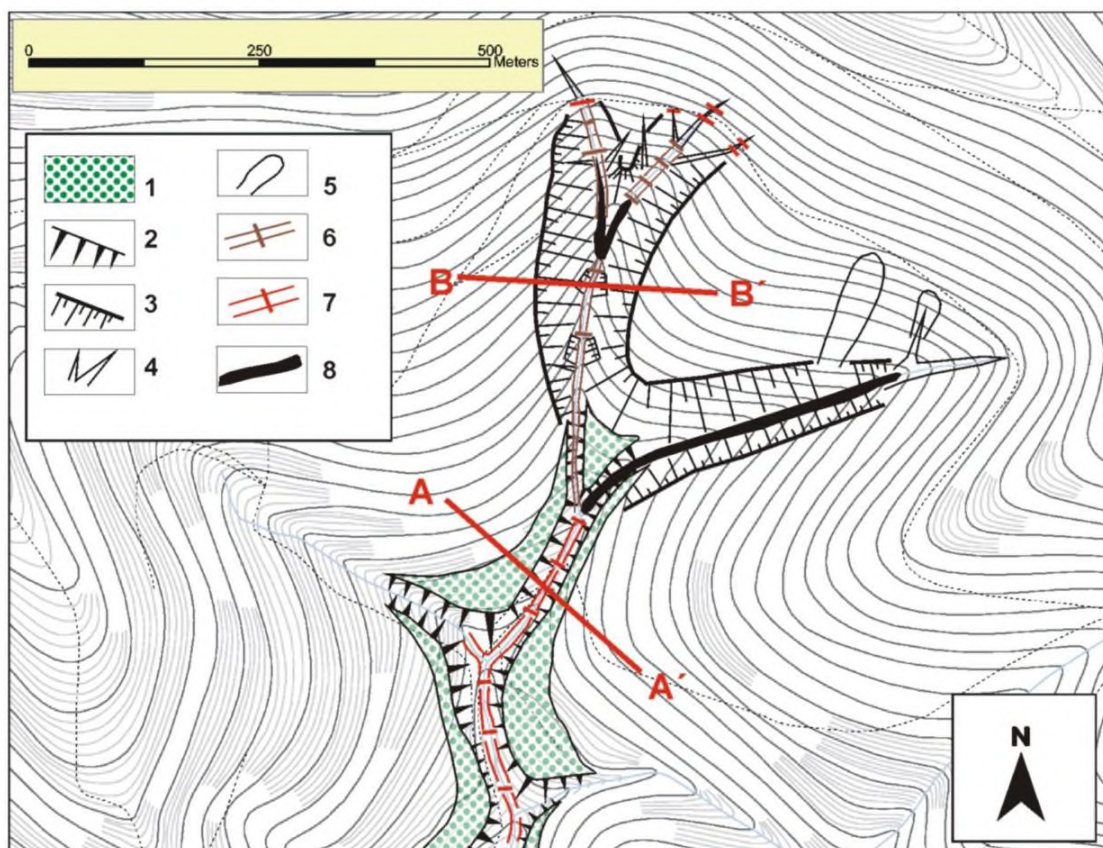
Obr. 2 Flyšové horniny budující území PP Vysutý. (A) Drobně (spodní část fotografie) až středně rytmický (horní část fotografie) flyš spodního oddílu godulského souvrství vystupující na svazích hluboce zařezaného údolí Vysutého potoka. Lavice pískovců jsou velmi intenzivně porušeny puklinovou a zlomovou tektonikou. (B) Hrubě rytmický flyš středního oddílu godulského souvrství s vysokým stupněm tektonického porušení (horní část PP v zářezu lesní cesty).

PP Vysutý je příkladovou ukázkou hluboce zařezaného, aktivně erodujícího vysokogradientového toku Moravskoslezských Beskyd. Ve studovaném území vytváří tok dva morfologické typy údolí, které vznikly odlišným mechanismem. Dolní část území má charakter „údolí v údolí“, tj. současný údolní zářez typu „V“ je vložený ve starším, širším údolním dně (Obr. 3 A). Střední a horní část údolí má charakter typického hluboce zařezaného údolí typu „V“ s projevy aktivní hloubkové eroze a svahové modelace strmých svahů (Obr. 3 B). Oba úseky mají zcela odlišnou historii vývoje. Lokalizace profilů je znázorněna na Obr.4.

Obr. 3 Dva morfologické typy příčných profilů údolí Vysutého potoka. (A) Současný údolní zářez typu „V“ je vložený ve starším (pozdně-pleistocenním) širokém údolním dně tvořeném mocnou akumulací aluviálního a svahového materiálu. (B) Hluboce zařezaný horní úsek typu „V“ s projevy aktivní hloubkové eroze dna a svahové modelace strmých svahů. Lokalizace profilů je vyznačena na **Obr. 4**.

Obr. 4 Vybrané tvary reliéfu PP Vysutý. 1 – plošiny na fluviálních a svahových akumulacích z období posledního glaciálu. V současné době je toto staré údolní dno prořezáno do hloubky 15–20 m, 2 – strmé svahy holocenního zářezu ve starších akumulacích, 3 – strmé údolní svahy s intenzivní svahovou a fluviální modelací, 4 - strže, 5 – morfologické relikty starých úvalovitých údolí, 6 – skalní koryto s příčnými skalními stupni a vodopády, 7 – regulovaná část koryta s příčnými stupni (přehrážky a mostní propustky), 8 – akumulace štěrku a dřevní suti v korytech.

Výše položený hluboce zařezaný úsek s vodopády a skalními stěnami na svazích vznikl v kvartéru v důsledku velmi intenzivní hloubkové a zpětné eroze. Vývoj údolí začal v pleistocénu, jeho současná morfologie je však důsledkem zejména holocenního vývoje. Intenzivní hloubková a zpětná eroze je dobře identifikovatelná na vzniku a destrukci stupňů v podélném profilu toku a zachování vodopádů. Hlavní (západní) zdrojnice Vysutého potoka má ve svém podélném profilu zachovány tři výrazné stupně, z nich nejvýše situovaný (v nadmořské výšce 670 m) tvoří v současné době vodopád s celkovou výškou 17 m. Svou výškou a morfologií se jedná o jeden z nejvýznamnějších vodopádů v CHKO Beskydy (Janoška, 2008). Tento vodopád je místem současného nejsvrchnějšího dostupu zpětné eroze (nad tímto stupněm není údolí již tolik prořezáno). Pod hlavním vodopádem byly v podélném profilu identifikovány další dva stupně (dnes již bez vodopádů), které indikují pozice čel zpětné eroze v minulosti. Kromě intenzivních erozních procesů na dně údolí dochází v horním úseku k výrazné modelaci svahů v důsledku mělkých sesuvů, plošné a stržové eroze. O velmi dynamickém současném vývoji svahů zde svědčí absence půdního profilu a výrazné obnažení kořenového systému stromů.

Dolní část úseku Vysutého potoka má charakter úzkého údolního zářezu vloženého v mocných aluviálních a svahových akumulacích. Tyto akumulace tvořily původně (pravděpodobně v pozdním pleistocénu) údolní výplň dna Vysutého potoka, dnes jsou zachovány v erozních troskách jako terasy zavěšené nad údolním dnem ve výšce 15–20 m. Na četných odkryvech (vzniklých v důsledku vývrátů během kalamitního stavu v říjnu 2009) lze pozorovat charakter sedimentace. Jedná se o slabě opracované klasty (často až bloky s delší osou až 50 cm, výjimečně 100 cm) v hlinitopísčité základní hmotě. Mocnost akumulace lze odhadnout na 5–10 m. Vznikla pravděpodobně v důsledku přívalových potočních i blokovobahenních proudů v odlišných klimatických podmínkách (bezlesí, přítomnost permafrostu). Její stáří lze odhadnout na základě výškové pozice a stupně prořezání na poslední glaciál. Tato terasová akumulace je učebnicovým příkladem velmi intenzivní agradace materiálu v důsledku eroze a vzniku hluboce zařezaného výše situovaného údolí. Její prořezání současným tokem naopak příkladově ukazuje vývoj údolí v holocénu, kdy tok transportuje méně materiálu (ten je fixován vegetací) a má tudíž potenciál k intenzivní hloubkové erozi. V podobně ukázkovém vývoji (a zachování) najdeme tento jev v CHKO Beskydy pouze u toku Satiny (PR Malenovický kotel), u údolí situovaných na severních svazích Javorového (např. PR Gutské peklo) a v údolí Bystré mezi masivy Kněhyně a Noříčí hory.

V údolí Vysutého potoka stojí za pozornost řada menších forem reliéfu, které se nakládají na údolní dno nebo vstupují na svazích. V údolním dně dvou hlavních zdrojnic Vysutého potoka najdeme výrazné, až několik set metrů dlouhé akumulace klastického materiálu. Ten se zde hromadí v důsledku fluvialních i svahových procesů. Nejvýraznější akumulace najdeme za příčnými bariérami, které mají často kombinovaný původ. Částečně jsou způsobeny strukturou podloží (mocnější a odolnější lavice pískovců tvoří stupeň), zčásti nahromaděnou dřevní sutí. Ukázkově je tento typ

akumulace vytvořen ca 100 m pod hlavním vodopádem. Akumulaci tvoří balvanitý materiál v hlinitopísčité hmotě, odhadem 1/3–1/4 objemu je však tvořena dřevní hmotou. Z vnitřní struktury akumulace je zřejmé, že vznikla za hrází tvořenou z padlých kmenů stromů. Podobné podmínky nastaly po kalamitní situaci v říjnu 2009, kdy množství padlých stromů napříč korytem tvoří podobné recentní bariéry a v některých místech jen obohatily starší akumulace o další dřevní hmotu.

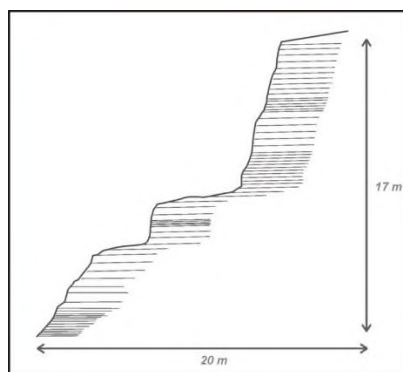
Mezi další významné prvky reliéfu patří mělké sesuvy a aktivní stružky a strže členící strmé údolní svahy potoka.

Výsledky geomorfologické inventarizace

Ve východní části CHKO Beskydy se jedná o jednu z nejtypičtějších ukázek rychle erodujícího horského toku s výrazně vyvinutým vodopádem. Podobně ukázkově vyvinutý vodopád se na jiném místě v oblasti Ropické rozsochy nenachází; v rámci CHKO Beskydy jej lze svou výrazností porovnávat pouze s ojedinělými lokalitami v nejvyšší části Moravskoslezských Beskyd (Mazák, Bučací potok, Satina, Zimný potok). Území umožňuje ukázkově studovat změnu erozně – akumulačních procesů v důsledku klimatických změn v pleistocénu a holocénu. Za nejvýznamnější objekty významu v přírodní památce z hlediska geologie a geomorfologie lze považovat:

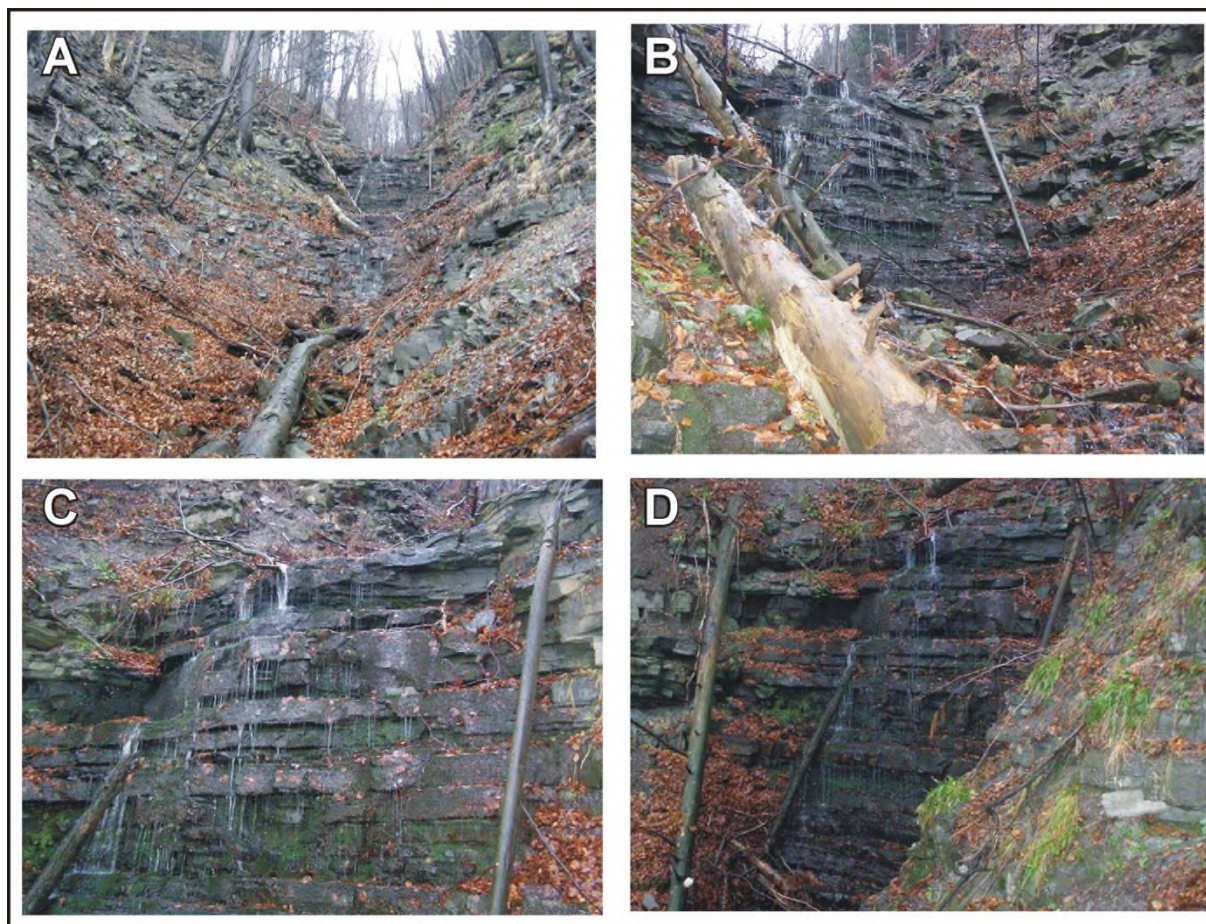
- Vodopád v horní části zdrojnice Vysutého potoka;
- Velmi dynamické svahy a údolní dno v horní hluboce zařezané části údolí;
- Akumulační formy ve strmé části koryta;
- Dolní část území s charakterem „údolí v údolí“, která dokládá změnu mezi výrazně agračním pleistocénním režimem a převažující holocenní hloubkovou erozí.

Vodopád a jeho nejbližší okolí v horní části nejzápadnější zdrojnice Vysutého potoka je bezesporu nejcenějším a nejspecifičtějším abiotickým prvkem v PP. Vodopád o celkové výšce 17 m patří mezi nejvyšší v CHKO Beskydy. Je tvořen celkem třemi stupni oddělenými mírnějšími úseky. Horní stupeň má výšku 8 m, prostřední 2 m a spodní 5 m (Obr. 4).

Obr. 4 Profil vodopádu na Vysutém potoce

Vodopád vznikl na lokálně významné geologické hranici – v zóně mezi spodním a středním oddílem godulského souvrství. Tato hranice je významným „vodopádotvorným“ aspektem v oblasti – vznikl na ní i nejvyšší vodopád CHKO Beskydy v údolí Mazáku. Na stěnách vodopádu lze pozorovat drobně i středně rytmičné typy flyšové sedimentace (Obr. 5, 6). Impozantnosti skalní hradby vodopádu příliš neubírá ani celoroční relativně malý průtok v této části zdrojnice Vysutého potoka.

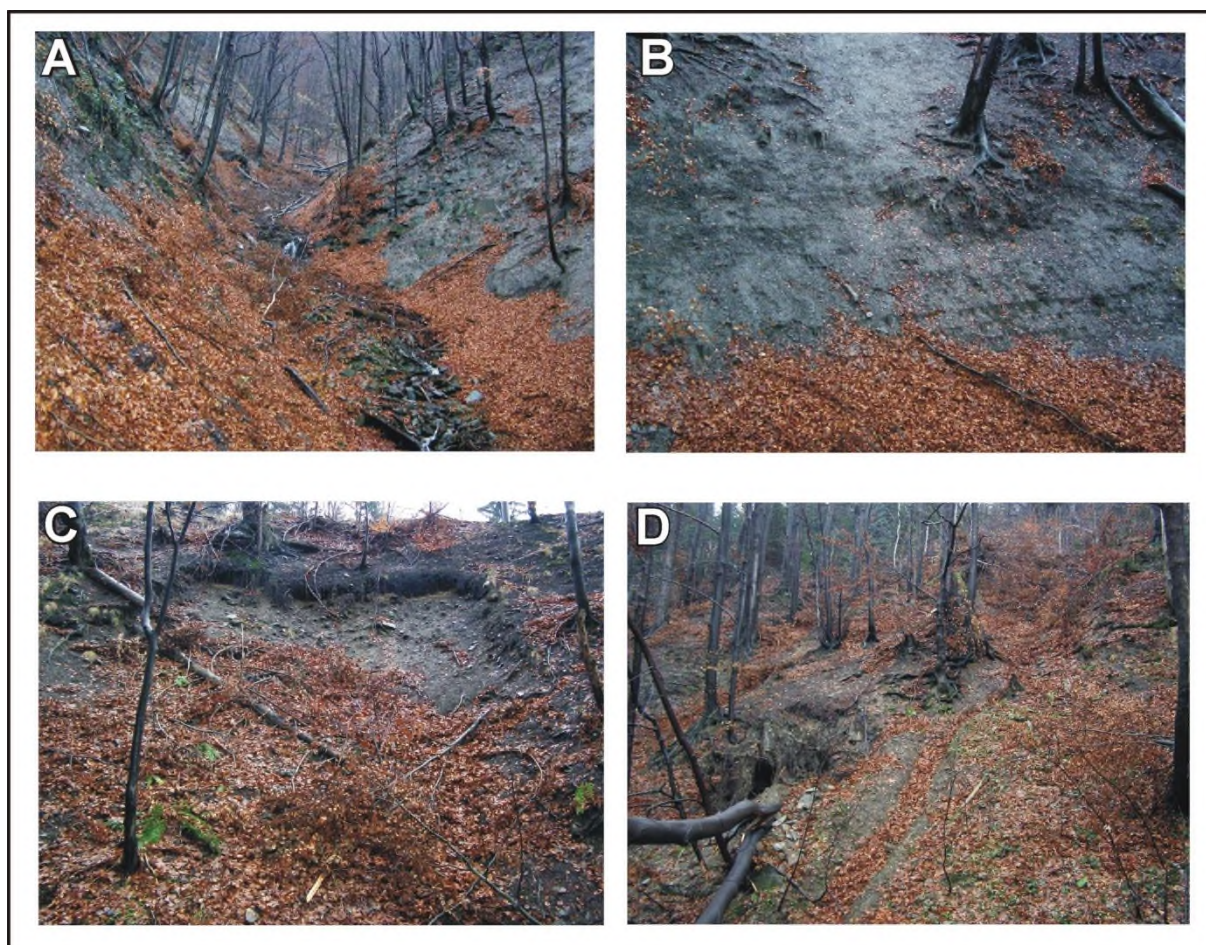

Obr. 5 Úsek koryta Vysutého potoka s vodopádem. Na obr 5 A je dobře patrný prostorový kontext vodopádu. Nachází se v zóně současné horní hranice postupu zpětné eroze. Erozní vlna se zastavila v místě nástupu středního oddílu goodulského souvrství (je tvořeno odolnějšími a hrubšími členy flyšové sedimentace). V těsném okolí vodopádu se nachází skalní svahy s probíhající intenzivní stržovou i plošnou erozí. Na obr. 5 B, C, D je nejvyšší část vodopádu z různých úhlů pohledu.

Dalším významným prvkem reliéfu PP jsou strmé svahy v hluboce zařzaném úseku pod vodopádem a rovněž ve východně položené zdrojnici Vysutého potoka (Obr. 6). Svahy o sklonu místy větším než 50° se vyznačují velmi intenzivní plošnou a stržovou erozí, v menší míře i působením mělkých sesuvů. Tato část koryta je velmi důležitá v kontextu celého CHKO Beskydy. Jedná se o jedno z mála údolí, které je opravdu významným potenciálním zdrojem splavenin pro řeku Morávku v trase pod údolní nádrží. Význam tohoto místa podtrhuje navíc fakt, že eroze je zde velmi intenzivní a vizuálně patrná (Obr. 6), což není zdaleka typické pro horskou část CHKO Beskydy – většina sedimentárních zdrojů je zde fixována vegetací a bržděna příčnými antropogenními stavbami. Údolí

Vysutého potoka je z tohoto hlediska významná „horká skvrna“ na imaginární mapě zdrojů sedimentů pro podbeskydské štěrkonosné toky. Transport štěrků z erozní zóny je však bohužel i v případě Vysutého potoka brzděn příčnými antropogenními stavbami v dolní části toku.

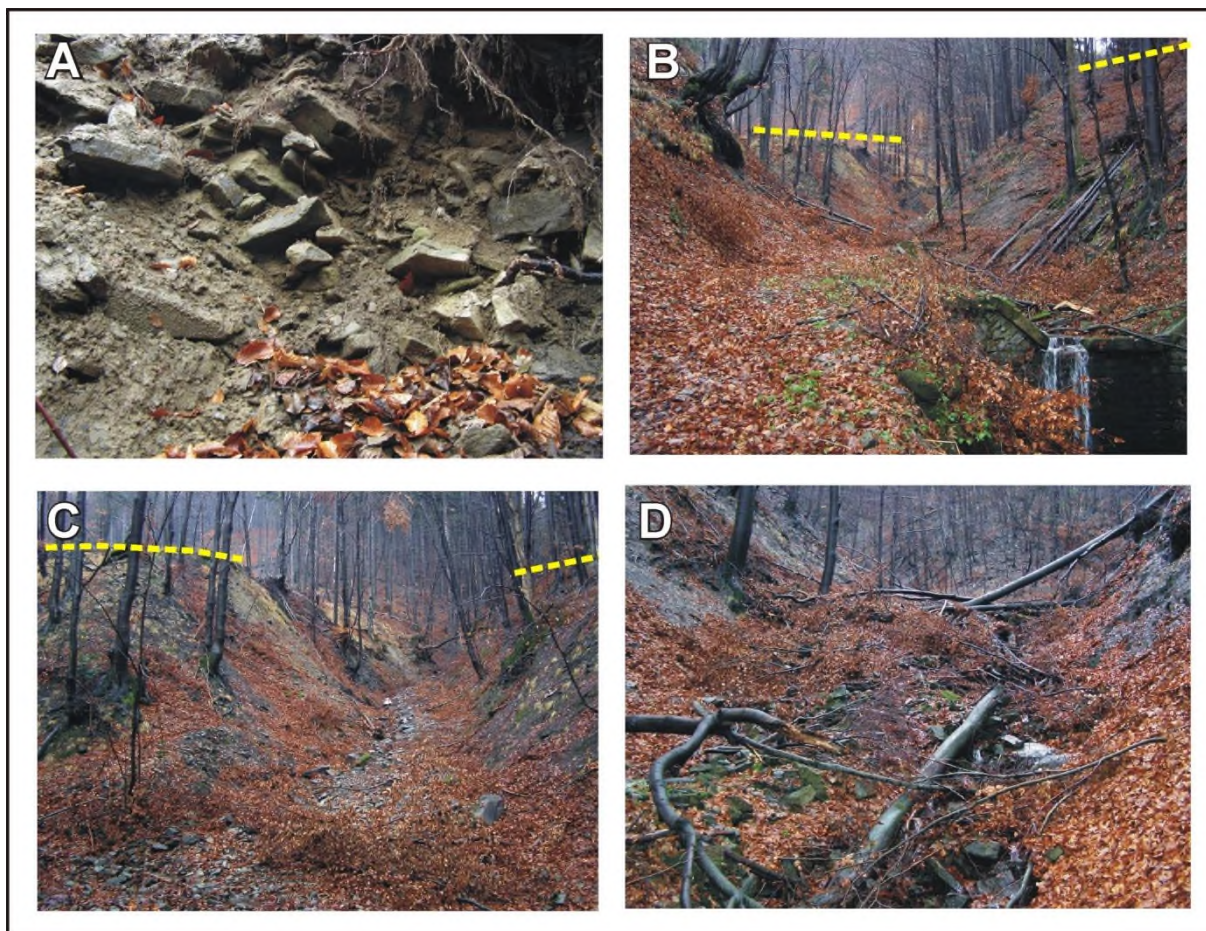

Obr. 6 Hluboce zařezaná část koryta Vysutého potoka (úsek pod hlavním vodopádem). (A) Celkový pohled na „V“ typ údolního profilu s patrnou intenzivní plošnou erozí na strmých svazích. (B) Plošná eroze (dobře dokumentovatelná postupným obnažováním kořenových systémů) je z velké části dána přítomností drobně rytmičkého, tektonicky rozpukaného flyše spodního oddílu godulského souvrství. (C) na strmých svazích probíhají četné mělké sesuvy a (D) stržová eroze.

Akumulační tvary reliéfu zahrnují jak starou (poslední glaciál) nevytříděnou terasovanou agradaci svahového a fluvialního materiálu, tak recentní sutě uložené v korytě. (Obr. 7). Stará rozsáhlá akumulace je sice pouze troskou kontinuální výplně původního údolí (Obr. 7 A, B, C), má však velký význam pro pochopení klimatických vlivů na reliéf v období posledního glaciálu a holocénu. Zároveň je díky boční erozi jedním z důležitých současných zdrojů štěrků v dolní části údolí Vysutého potoka. Recentní (resp. historické) akumulace suti, hlinitopísčitého materiálu a dřevní hmoty (Obr. 7 D) jsou rovněž významným rezervoárem štěrků a dokladem rychlé destrukce reliéfu. Pro jejich uchování a další tvorbu je nutná přítomnost padlých kmenů v údolí. Ty podporují hromadění suti, při

vyšších vodních stavech však netvoří (zejména starší vyhnílé kusy) absolutní bariéry (jako většina příčných antropogenních staveb) a umožňují postup šterků korytem.

Obr. 7 Akumulační formy reliéfu v údolí Vysutého potoka. (A) detail struktury fluviálních a svahových sedimentů z období posledního glaciálu, které vyplnily původní údolní dno. (B) a (C) ukazují terasovaný charakter („údolí v údolí“) výrazné pleistocénní akumulace (její povrch je vyznačen žlutou čárkovanou linií), kde současný (holocenní) erozní zářez Vysutého potoka způsobil 15–20 m hluboké „vnitřní“ údolí. (D) recentní akumulace sutí v korytě (cca 200 m pod vodopádem) je tvořena z velké části dřevní hmotou, která primárně způsobila zahrazení koryta a příznivé podmínky k akumulaci.

Botanická charakteristika území

V dohledné minulosti porůstaly území památky vždy smíšené lesy, zjevně extenzivně lesnický obhospodařované, a ještě v poválečných letech (přesněji roku 1955) tvořila drtivý podíl složka listnatá, jen ve středové části s vyšším zastoupením jehličnanů (Hlisnikovský, 2019).

Území PP Vysutý je tvořeno kyselou bučinou (asociace *Calamagrostio vilosae-Fagetum*) ohraničenou dvěma stržemi. Tento lesní komplex představuje převážně homogenními porosty s dominantním bukem a smrkem a povětšinou zcela scházejícím bylinným patrem. Stromové patro je více či méně jednodruhé a stejnověké. Dlouhodobým a rozsáhlým problémem je přílišný tlak (převážně) jelení zvěře na slabě zastoupené druhy dřevin (zde jedle, klen, jilm a lípa). Ty mají v

důsledku toho existenční potíže a nezmlazují. Nižší predanční tlak se projevuje takřka výhradně v těch nejstrmějších svazích, kam se zvěř tak snadno nedostane, a zde se zmíněné druhy listnáčů a jehličnanů objevují a zmlazují (Hlisnikovský, 2019). V porostu acidofilních bučin prakticky chybí ležící mrtvé dřevo ve stadiu rozkladu, které by zde napomáhalo zadržovat vodu, ale také by poskytovalo útočiště celé řadě běžných i vzácných či ohrožených organismů. Víceméně homogenní prostor mezi stržemi by tak nabízel širší škálu biotopů a území by získalo na kvalitě.

Strž levostranné zdrojnice je na druhy chudší, hlavní bohatství druhů (pozůstatek bývalých lesů) je ve strži pravostranné zdrojnice Vysutého potoka. Pro toto stanoviště je typické zastoupení druhů, které jsou pozůstatky bývalých květnatých bučin a také druhů, které se vyskytují na suťových svazích (Chytil, 2009). Také Hlisnikovský (2019) potvrzuje druhově bohatší porosty pravostranné (západní) zdrojnice potoka Vysutý a přirovnává je k bučinám s kyčelnicí devítilistou (asociace *Dentario enneaphyllii-Fagetum*), jak o nich vypovídá Neuhauslová (1998).

Zoologická charakteristika území

Měkkýši (podle Kupky et al., 2019)

Nejhodnotnějšími částmi přírodní památky jsou lokality na soutoku v jižní části PP a horní partie levého „podvodopádového přítoku“. Zejména ve druhém případě se jedná o lokalitu s četnými recentními vývraty mohutných buků a podsvahovými průsaky. Zejména v porostech devětsilu, který má pro měkkýše příznivý rozklad a na listech či padlém dřevě a kůře se v těchto místech můžeme setkat s bohatými malakocenózami. Zároveň je zapotřebí zdůraznit, že z malakozoologického hlediska jsou zajímavé rovněž pramenné oblasti nad cestou (tedy nad hranicí přírodní památky).

Hojně je zde zastoupena praménka rakouská (*Bythinella austriaca*), síměnka trojzubá (*Carychium tridentatum*) nebo řasnatka břichatá (*Macrogastra ventricosa*). Z ochrannářského hlediska je významný pouze výskyt zranitelného druhu sklovatky krátkonohé (*Daudebardia brevipes*). Z kategorie kriticky ohrožený nebo ohrožený (dle červeného seznamu bezobratlých) se nepodařilo prokázat výskyt ani jednoho druhu. Žádný z nalezených druhů není uveden v příloze aktuálního znění vyhlášky MŽP ČR č.395/1992 Sb.

Pro zdárný vývoj těchto organismů je tedy důležité, aby na území PP Vysutý byl udržen bezzásahový režim, při kterém je i padlé dřevo ponecháno na místě.

Současný stav malakofauny PP Vysutý lze hodnotit v rámci výše uvedeného jako spíše uspokojivý. Ze znalostí aktuálního stavu populací lze předpokládat po uplatnění managementových opatření i jejich dobrá perspektiva do budoucnosti, která však závisí nejen na charakteru okolních porostů, ale také na faktorech, které nelze ovlivnit (srážkový deficit, sesuvy, eroze aj.).

Hmyz (podle Sekerka & Konvička, 2019; Stanovský, 2018; Ožana, 2018)

V roce 2018 proběhl v území průzkum epigeických a fytofágních druhů brouků (Stanovský). Botanicky chudé bylinné patro zdejších porostů ovlivňuje celkovou bohatost fytofágní entomocenózy, která je zde vázána spíše na semiruderální byliny pronikající do dolní části PP z přilehlých pozemků. Z hlediska epigeických druhů je možné rozlišit faunu ripicolní, vázanou na břehy potoků a faunu přilehlých lesních porostů. Typickými ripicolními druhy štěrkovitých až kamenitých, zastíněných biotopů jsou zástupci rodu *Bembidion* (střevlíček) s významným druhem *B. doderoi* a *Nebria jockischii*. Epigeická fauna je zde tvořena typickou synusí epigeických brouků lesních porostů nižších poloh Beskyd. Dominantním druhem je střevlík vrásčitý (*Carabus intricatus*), vázaný obvykle na listnáče lovící i na stromech (Stanovský, 2018).

Ani z hlediska výskytu saproxylických brouků není lokalita nijak zvlášť významná, byť v bezprostředním okolí obou potoků mrtvé dřevo je. Může to být dáno špatnou dostupností svahů nad potoky, kde se nacházejí některé atraktivní stromy. Stejně tak může být problém v izolovanosti lokality a malou rozlohou plochy, která je pro saproxylické druhy brouků vhodná. Jejich naprostá většina a všechny významné druhy jsou soustředěny zejména podél potoka Vysutý v západní části MZCHÚ. To je také jediné místo, kde se nachází větší množství mrtvého dřeva, duté stromy nebo přestárlé souše. Ostatní plocha MZCHÚ je momentálně pro saproxylické druhy nevhodná a nevýznamná. Z významnějších druhů lze uvést např. kovaříka *Denticollis rubens* nebo *Stenagostus rhombeus* či dlouhoústce *Benibotarus taygetanus* (Sekerka & Konvička, 2019).

Hodnocení přítomnosti vodních bezobratlých je z dlouhodobého hlediska značně složité, zejména proto, že vodní plochy této lokality jsou horské potoky ve svahovitém terénu protékající lesem. Dá se však předpokládat, že páskovec dvojjubý (*Cordulegaster bidentata*) by zde mohl být v dlouhodobém horizontu, jelikož jsou jeho běžným biotopem tekoucí potoky i ve svahovitém terénu. Šídlo modré (*Aeshna cyanea*) pak bude nejspíše obývat klidnější vody v nižších polohách potoku a do prostoru PP Vysutý tak pravděpodobně pouze zalétá. Z dalších vodních bezobratlých zde byly při „cedníkování“ nalezeni blešivci potoční (*Gammarus fossarum*) a jepice (rodu *Ephemera*). Zástupci vodních brouků zde nalezeni nebyli. Malé množství zjištěných druhů vodního hmyzu je jistě do určité míry dáno velkou početností obojživelníků (skokan hnědý – *Rana temporaria* a mlok skvrnitý – *Salamandra salamandra*) jakožto potenciálních predátorů (Ožana, 2018).

Obojživelníci (podle Ožana, 2018)

Nejtypičtější obojživelník této horské oblasti je mlok skvrnitý (*Salamandra salamandra*), který se rozmnožuje v horských potůčcích a studánkách. Velkou populaci zmiňuje Ožana (2018), dle něj početnost juvenilů podél celého potoku čítala několik desítek a koncem léta zde bylo zaznamenáno i množství dospělých jedinců. Běžným je zde také skokan hnědý (*Rana temporaria*), který se zde těší také velké početnosti.

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

Druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení **	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
Cévnaté rostliny			
Kaprad' Borrerova <i>Dryopteris borrieri</i>	-	NT	roztroušeně ve svazích pravého (západního) ramene (od vodopádu po soutok obou ramen), zřídka i jinde, jakož i v ekotonu vrstevnicové lesní cesty při SV okraji PR (2 ex.)
Hořec tolitovitý <i>Gentiana asclepiadea</i>	O	-	SV obvod rezervace, který tvoří ± vrstevnicová lesní cesta, kde cca 20 rostlin; dále pak i nad soutokem obou ramen potoka Vysutý v J cípu, kde kvetlo 10 ex.
Čistec alpský <i>Stachys alpina</i>	-	NT	v počtu několika (do 10) exemplářů v krajnici cesty západního cípu památky
Měsíčnice vytrvalá <i>Lunaria rediviva</i>	O	-	Vrstevnicová lení cesta při SV okraji rezervace (cca 10 fertilních ex.); rovněž ve spodních částech obou zdrojnic potoka Vysutý, kde vyrůstá po desítkách
Krtičník žláznatý <i>Scrophularia scopoli</i>	-	NT	v ekotonu cesty východního cípu památky, v počtu šesti fertilních lodyh
Kapradinova laločnatá <i>Polystichum aculeatum</i>	-	NT	výhradně pod statným jilmem na levém (východním) svahu v jižním cípu památky; 6 ex.
Hmyz			
Lesknáček <i>Cyllodes ater</i>	-	NT	vývoj v mrtvém dřevě; v Z části kolem potoka Vysutý je dostatek mrtvého dřeva, podmínky pro dlouhodobou existenci tedy jsou, velikost populace ale nelze odhadnout
Drabčík <i>Ocyrops macrocephalus</i>	-	NT	epigeický dravý druh žijící v hrabance, pod kameny atd.; velikost populace nelze odhadnout, nicméně lokalita je pro tento druh pravděpodobně vhodná
Kornatec <i>Peltis ferruginea</i>	-	NT	vývoj v mrtvém dřevě, zejména jehličnanů; v Z části kolem potoka Vysutý je tlajících kmenů, podmínky pro dlouhodobou existenci tedy jsou; velikost populace malá
Kůrař maďalový <i>Corticium unicolor</i>	-	NT	vývoj v mrtvém dřevě; v Z části potoka Vysutý je dostatek mrtvého dřeva, podmínky pro dlouhodobou existenci tedy jsou, velikost populace je silná
Kovařík <i>Denticollis rubens</i>	-	VU	vývoj v mrtvém dřevě; v Z části potoka Vysutý je dostatek mrtvého dřeva, podmínky pro dlouhodobou existenci tedy jsou, velikost populace nelze odhadnout
Dřevomil <i>Microrhagus lepidus</i>	-	EN	v mrtvém dřevě listnatých stromů; v Z části potoka Vysutý má druh vhodné podmínky pro život
Střevlíček <i>Bembidion doderoi</i>	-	NT	skrytě žijící druh zastíněných, kamenitých břehů potoků
Dlouhoústec <i>Benibotarus taygetanus</i>	-	VU	vývoj v mrtvém dřevě; v Z části kolem potoka Vysutý je dostatek starých padlých kmenů, podmínky pro dlouhodobý vývoj tedy jsou, velikost populace patrně malá
Lenec <i>Conopalpus testaceus</i>	-	NT	vývoj v mrtvém dřevě; v Z části kolem potoka Vysutý je dostatek mrtvého dřeva, podmínky pro dlouhodobou existenci tedy jsou, velikost populace ale nelze odhadnout
Hubojed čárkovaný <i>Mycetochara maura</i>	-	NT	vývoj larev probíhá v dutinách listnatých stromů; v Z části kolem potoka Vysutý je dostatek vhodných stromů k vývoji, velikost populace nelze odhadnout
Kovařík <i>Stenagostus rhombeus</i>	-	VU	vývoj v mrtvém dřevě; v Z části potoka Vysutý je dostatek mrtvého dřeva, podmínky pro dlouhodobou existenci tedy jsou, velikost populace nelze odhadnout
Páskovec dvojbubý <i>Cordulegaster bidentata</i>	-	NT	vážka, běžně se vyskytuje na tekoucích vodách, lesních prameništích a potůčcích, monitorované území je tedy velmi vhodným biotopem; larvy tohoto druhu sice nenalezeny (žijí skrytě, mnohdy zahrabány v bahně, atd.), ale je možné, že se zde druh bude vyskytovat i do budoucna

Druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení **	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
Měkkýši			
Modranka karpatská <i>Bielzia coerulans</i>	-	NT	typický druh pro poměrně málo narušené lesní komplexy; především značně vlhké horské lesy, kde se živí zejména houbami a lišejníky; velmi ojedinělý výskyt
Praménka rakouská <i>Bythinella austriaca</i>	-	NT	vázána na prameniště a pramenné stružky, kde se živí zejména nárosty řas na kamenech a jiných předmětech; hojně na celém území PP Vysutý
Sklovatka krátkonohá <i>Daudebardia brevipes</i>	-	VU	v tlejícím listí v suťových lesích od nižších do středních poloh; na území PP se vyskytuje ojediněle
Obojživelníci			
Skokan hnědý <i>Rana temporaria</i>	-	VU	na prostředí nenáročný druh, biotop nesmí být příliš suchý; velmi početná populace
Mlok skvrnitý <i>Salamandra salamandra</i>	SO	VU	hl. ve stržích potoků a v drobných tůňkách nachází velmi vhodné podmínky k rozmnožování, velmi početná populace
Ptáci			
Krkavec velký <i>Corvus corax</i>	O	-	lesní porost; velikost populace nelze odhadnout
Strakapoud bělohřbetý <i>Dendrocopos leucotos</i>	SO	EN	lesní porost; velikost populace nelze odhadnout
Lejsek bělokrký <i>Ficedula albicollis</i>	-	NT	lesní porost; velikost populace nelze odhadnout

* podle vyhlášky č. 395/1992 Sb. v platném znění: KO – kriticky ohrožený, SO – silně ohrožený, O – ohrožený.

** podle červených seznamů:

Cévnaté rostliny, bezobratlí, obratlovci: EN – ohrožený, VU – zranitelný, NT – téměř ohrožený; podle Grulich & Chobot (2017), Hejda et al. (2017), Chobot & Němec (2017)

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících

v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

Lesní ekosystémy v PP Vysutý jsou potenciálně ohroženy větrem, sněhem a námrazou. Rozsáhlejší větrné nebo sněhové polomy nebyly zatím na území PP zaznamenány. Zejména v bezprostřední blízkosti toku je území ovlivňováno výraznou erozní činností Vysutého potoka, což je ale spíše pozitivní faktor podporující diverzitu lokality.

b) biotické disturbanční činitele

Ve stanovištně nepůvodních lesních porostech se částečně projevuje chřadnutí smrku v důsledku stresu ze sucha a zhoršené dostupnosti živin v půdě. Oslabené smrky dosud spíše jednotlivě odumírají žírem podkorního hmyzu, což má pozitivní význam pro biodiverzitu území, zadržování vody a zlepšování půdních vlastností. Nejvýznamnějším disturbančním činitelem v území zůstává spárkatá zvěř (srnec a jelen), která je často limitující pro přirozenou obnovu málo zastoupených dřevin – jedle, javorů, jasanů, lip a jilmů. Mladé dřeviny těchto pro biodiverzitu velmi důležitých dřevin jsou poškozovány i později vytloukáním paroží, ohryzem a loupáním jelení zvěří.

Potenciálně velmi nebezpečný je také zjištěný výskyt invazní křídlatky při severozápadní hranici PP.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) ochrana přírody

Jedná se o ZCHÚ vyhlášené 28. 12. 2010. Jako takové je předmětem zájmu ochrany přírody teprve krátce. Před vyhlášením byla v území zajišťována ochrana přírody jen nedostatečně prostřednictvím režimu 2. zóny CHKO Beskydy. Na území ZCHÚ s výjimkou nepřístupných strží potoků probíhalo relativně normální lesnické hospodaření ztížené terénními podmínkami.

b) lesní hospodářství

Území je součástí rozsáhlého lesního komplexu – bylo zalesněno i v minulosti, jak je patrné z historické mapy oblasti z II. Vojenského mapování – Františkova z let 1836–1852.

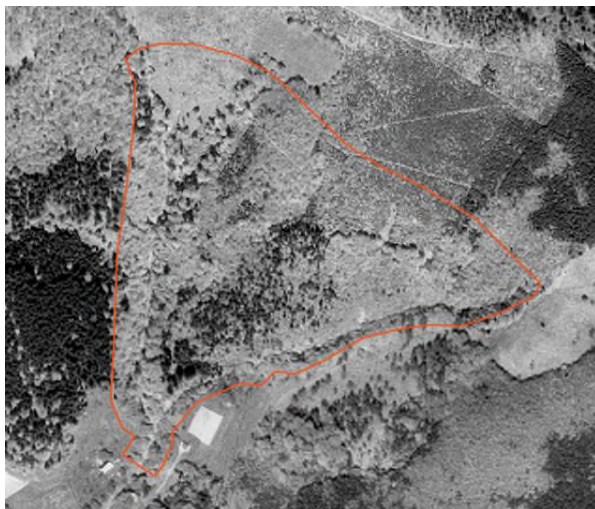
Obr. 9 Historická mapa z r. 1836 – území PP Vysutý (historická mapa z portálu Seznam.cz)

K rozsáhlejšímu odlesňování nedocházelo ani v době valašské kolonizace (16.–18. století), v kompaktních lesních komplexech existovaly pouze menší luční enklávy. Na území převažovaly smíšené lesy, v dřevinné skladbě dominoval buk s příměsí jedle.

V novodobé historii, která je z hlediska evidence lesního hospodaření datována vypracováním lesních hospodářských plánů, se obraz lesů významně nemění. Lesnatost zůstává na sledovaném území plná, ke změnám dochází zejména v druhové skladbě lesů a ve způsobu hospodářského obhospodařování. Postupem času se mírně zvyšuje zastoupení smrku ztepilého (v současnosti

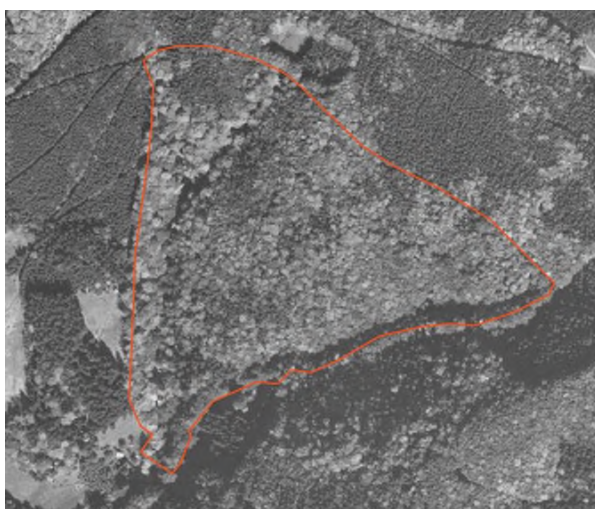
dosahuje cca 15 %) většinou z umělých výsadeb neznámé provenience. V období 50.–80. let min. století byl smrk často poškozován ohryzem a loupáním jelení zvěří. Podíl buku lesního však zůstává velmi vysoký, v současnosti činí téměř 85 %. Výrazně nedostačující je však zejména pouze vtroušené zastoupení jedle bělokoré. V závěru 20. století pak území nebylo lesnickými zásahy významněji ovlivněno (viz níže vložené porostní mapy z období let 1971 a 2001).

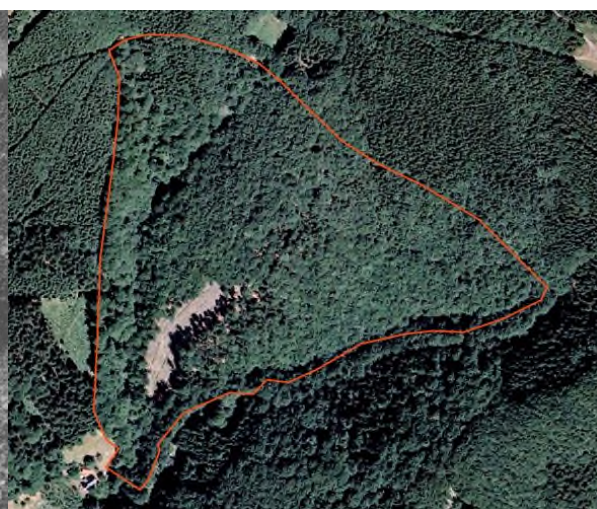
PP Vysutý – 1955

Porostní podle stavu k 1.1.1971

PP Vysutý – 2000

PP Vysutý – 2006

c) zemědělské hospodaření

Byť je to s ohledem na velkou sklonitost svahů překvapivé, tak z dostupných mapových podkladů vyplývá, že část MZCHÚ, zejména při severní hranici, byla v minulosti ovlivněna pastvou a hrabáním steliva.

c) myslivost

Myslivecké hospodaření v minulosti ovlivnilo i stav území PP, a to především vysokým stavem spárkaté zvěře. Na smrkové příměsi v porostních skupinách ve fázi dozrávajících kmenovin jsou patrné především staré škody ohryzem a loupáním a následná hniloba. V současné době je v oblasti stále zvýšený stav spárkaté zvěře, což neumožňuje přirozené obnovy či výsadeb jedle a

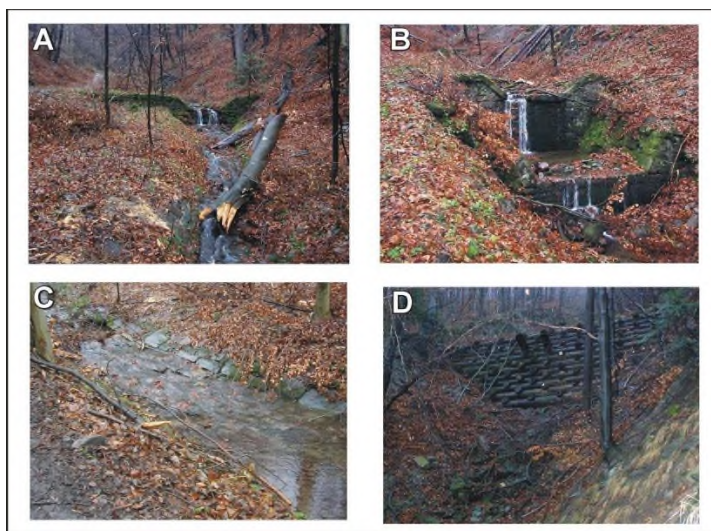
listnáčů – kromě buku – s výjimkou nepřístupných stanovišť ve strži potoků. Je nutné, aby na lokalitě ani v její blízkosti nebyla zřizována žádná myslivecká zařízení, která by soustředování zvěře podporovala. Území PP patří do honitby Morávka - Vyšní Lhoty (CZ 8106110026), v území se nenachází žádná myslivecká zařízení.

d) rekreace a sport

Oblast ZCHÚ je turisticky využívána zejména díky obcím Raškovice a Pražmo. PP se nachází v blízkosti chatové oblasti v intravilánu Raškovic a Pražma. Přes území PP nevede žádná značená turistická cesta, v jeho blízkosti se nachází pouze modrá turistická značka z Pražma k turistické chatě Prašivá a dřevěnému kostelíku na Prašivé, a červená turistická značka spojující turistické chaty Ropička a Prašivá. Negativní vliv pěší turistiky není i díky značné terénní exponovanosti příliš významný, území je potenciálně ohroženo zvýšeným pohybem návštěvníků přilehlých obcí a snahami o úpravy koryta Vysutého potoka.

e) jiné způsoby využívání

V minulosti realizované regulace toku v jeho dolní části těsně za hranicí přírodní památky a četné příčné stavby (viz obr. níže), z nichž dvě již značně narušené přehrážky spadají do samotného ZCHÚ. Odběry vody (nelegální) se týkají především středního úseku vodního toku Vysutý převážně mimo vlastní MZCHÚ. Odběry vody pro místní usedlosti a chaty snižují už tak relativně malé průtoky, které jsou typické pro většinu roku v údolí Vysutého potoka.

Antropogenní zásahy v korytě - (A) + (B) stupně v regulovaném dolním úseku toku, (C) napřímené a vydlážděné koryto v dolní části usnadňuje rychlejší odtok vody z povodí. (D) propustek pod cestou při horní hranici (150 m nad vodopádem).

Některé z příčných staveb (zejména propusti pod lesní cestou na horní hranici PP) přispívají k akcelerované erozi a v důsledku koncentrovaného a rychlého odtoku způsobují vznik čerstvých strží. Ukázkově se tento jev nachází na jedné z východních zdrojnic Vysutého potoka pod lesní cestou. Tímto jevem a postupující zpětnou erozí může být v budoucnu ohrožena vlastní lesní cesta.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

Území Přírodní památky Vysutý patří dle § 8 odst. 2, písm. a) zk. 289/1995 Sb. do kategorie lesa zvláštního určení – lesy v prvních zónách chráněných krajinných oblastí a lesy v přírodních rezervacích a přírodních památkách. Přírodní památka je součástí LHC Frýdek - Místek, pro které se v současné době dokončuje nový desetiletý lesní hospodářský plán (LHP) s platností do 31. 12. 2030.

Jedná se o přírodní lesní oblast 40 – Moravskoslezské Beskydy s platností oblastního plánu rozvoje lesa (OPRL) do roku 2040.

Nařízení vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit v platném znění, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 687/2004 Sb. ze dne 8. prosince 2004, kterým se vymezuje Ptačí oblast Beskydy CHOPAV Beskydy – nařízení vlády ČSR č. 85/1981 Sb.

Plán péče pro CHKO Beskydy na období 2019–2028

Souhrn doporučených opatření o EVL Beskydy, schválený MŽP 1. 2. 2021

Územní plán Obce Morávka

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích

Přírodní lesní oblast	40 – Beskydy
Lesní hospodářský celek/ zařizovací obvod	LHC Frýdek - Místek
Výměra LHC v ZCHÚ (ha)	13,92
Období platnosti LHP (LHO)	1. 1. 2011 – 31. 12. 2020
Organizace lesního hospodářství	Lesní správa Frýdek - Místek
Nižší organizační jednotka	revír Prašivá

Přehled výměr a zastoupení SLT

Přírodní lesní oblast: 40 – Beskydy				
SLT	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT	Výměra (ha)	Podíl (%)
Ekologická řada EXTRÉMNÍ				
5 Y	Skeletová jedlová bučina	BK 5–7, JD 1–3, BR 1–3, SM 1–3, KL, LPM	1,91	13,74
Ekologická řada ŽIVNÁ				
4 S	Svěží bučina	BK 7–9, JD 1–3, DBL, LP, HB, JV	0,30	2,16
4 F	Svěží kamenitá bučina	BK 7–9, JD 1–3, JV 1–2, DBL, LP, JLH, HB, TS	9,01	64,69
5 F	Svěží kamenitá jedlová bučina	BK 5–7, JD 3–5, JV 1–2, LP, JLH, SM, TS	0,78	5,59
Ekologická řada „OBOHACENÁ vodou“				
5 U	Úžlabní jasanová javorina	JV 1–3, JS 1–3, BK 1–3, JD 1–3, JLH, SM, LP, OL, TS	1,92	13,82
Celkem			13,92	100

^{*)} Přirozená skladba stanovena dle OPRL 40 – ÚHÚL Brandýs n. L., pobočka Frýdek-Místek, 2020

^{**) Výměry SLT jsou získány z digitální vrstvy typologie (OPRL 2020) – http://geoportal1.uhul.cz/wms_oprl/}

Porovnání přirozené a současné skladby lesa

Zkratka	Název dřeviny	Současné zastoupení (ha)	Současné zastoupení (%)	Přirozené zastoupení (ha)	Přirozené zastoupení (%)
Jehličnany					
SM	Smrk ztepilý	1,83	13,14	0,29	2,06
JD	Jedle bělokora	0,07	0,48	0,99	18,29
Listnáče					
BK	Buk lesní	11,93	85,70	1,69	64,35
KL	Javor klen	0,10	0,68	0,40	10,48
JS	Jasan ztepilý			0,16	3,45
BŘ	Bříza bělokora			0,08	1,37
DBL	Dub zimní			+	+
HB	Habr obecný			+	+
LP	Lípa srdčitá			+	+
JL	Jilm horský			+	+
OL	Olše			+	+
TS	Tis červený			+	+
Celkem		13,92	100,0	13,92	100,00

Porovnání současné a přirozené dřeviné skladby

The chart is a grouped bar graph with the y-axis labeled '%' and the x-axis labeled 'dřeviny'. The legend indicates that red bars represent 'Současné zastoupení' (Current representation) and green bars represent 'Přirozené zastoupení' (Natural representation). The x-axis categories are numbered 1 through 12. Category 3 shows the highest values for both, with the current representation being significantly higher than the natural representation. Categories 1 and 2 show low current representation but higher natural representation. Categories 4 through 12 show very low representation for both, with the natural representation being slightly higher than the current representation in most cases.

dřeviny	Současné zastoupení (%)	Přirozené zastoupení (%)
1	~10	~5
2	~2	~15
3	~85	~75
4	~2	~15
5	~5	~10
6	~2	~5
7	~1	~2
8	~1	~1
9	~1	~1
10	~1	~1
11	~1	~1
12	~1	~1

Při srovnávání přirozené a současné dřevinné skladby musíme počítat s jistou chybou, kterou lze při stanovování přirozené dřevinné skladby pro celou ČR nedá úplně vyhnout. Přesto z vykonaného porovnání současného a přirozeného zastoupení lesních dřevin je jasně patrný akcent na dřeviny jako je jedle, méně také javoru klenu (i mléče), jasanu a jilmu. Naopak je z porovnání vidět snížený podíl buku a smrku.

- Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich
- Mapa dílčích ploch a objektů
- Lesnická mapa typologická
- Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů
- Mapa porostní

2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

Název vodního toku	Vysutý potok LP Vysutého potoka
Číslo hydrologického pořadí	10 217 497 10 214 981
Úsek dotčený ochranou (řkm od–do)	tok prochází PP v délce cca 520m LP v délce cca 500m
Charakter toku	bystřinný
Příčné objekty na toku	nejsou
Manipulační řád	-
Správce toku	Lesy ČR, s.p.
Správce rybářského revíru	-
Rybářský revír	-
Zarybňovací plán	-

2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody

Vzhledem k tomu, že objekty neživé přírody jsou hlavním předmětem ochrany PP Vysutý, jsou podrobně popsány již v kapitole 2.1.4.

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

ekosystém:	L5.4 Kyselé bučiny, L4 Sut'ové lesy	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
Rozloha ekosystému (asi 13,9 ha)	Rozloha ekosystému se oproti předchozímu plánu péče nezměnila.	
	stav:	Dobrý
	trend vývoje:	Setrvalý
Pří Klasifikace stupně přirozenosti „les přírodě blízký“tomnost vývojových fází ekosystému	Na území PP proběhla zhruba před 15 lety (před vyhlášením MZCHÚ) obnovní těžba s odvozem dřevní hmoty a se vznikem holiny v jižní části nad soutokem zdrojnic potoka Vysutý. Větší část této plochy se přirozeně obnovila bukem v kombinaci s břízou a umělou obnovou jedle. Zachováním bezzásahového režimu tyto porosty časem přejdou do stupně „les přírodní“.	
	stav:	Zhoršený
	trend vývoje:	Zlepšující se
Výskyt invazních druhů	Prostorově omezená populace Reynoutria×bohemica na několika místech podél toků.	
	stav:	Zhoršený
	trend vývoje	Setrvalý

C. útvary neživé přírody

Útvar neživé přírody:	Hluboce zařezaný, aktivně erodující vysokogradientový tok: a) vodopád v horní části zdrojnice Vysutého potoka b) velmi dynamické svahy a údolní dno v horní hluboce zařezané části údolí c) akumulární formy ve strmé části koryta d) dolní část území s charakterem „údolí v údolí“, která dokládá změnu mezi výrazně agradačním pleistocénním režimem a převažující holocenní hloubkovou erozí.	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje útvaru neživé přírody ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
Vodní tok bez příčných staveb	Historicky zbudované příčné stavby v území jsou stále patrné v různém stádiu poškození, dále neopravovány.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Při dodržení opatření navržených v plánu péče není předpoklad kolize prioritních zájmů ochrany území.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o lesní ekosystémy na lesních pozemcích

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany
1	Les zvláštního určení	5Y, 4S, 4F, 5F, 5U	Komplex horských lesů s přírodními procesy (přírodní stanoviště L 5.4 – kyselé bučiny, L 4 – Suťové lesy)
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin			
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)		
5Y	BK 5–7, JD 1–3, BR 1–3, SM 1–3, KL, LPM		
4S	BK 7–9, JD 1–3, DBL, LP, HB, JV		
4F	BK 7–9, JD 1–3, JV 1–2, DBL, LP, JLH, HB, TS		
5F	BK 5–7, JD 3–5, JV 1–2, LP, JLH, SM, TS		
5U	JV 1–3, JS 1–3, BK 1–3, JD 1–3, JLH, SM, LP, OL, TS		
Porostní typ A		Porostní typ B	
Strukturované bukové porosty s JD a se zvýšeným podílem odumřelých stromů		Mladší bukové porosty s JD, SM a KL	
Základní rozhodnutí			
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)	
- (přirozený vývoj – ponechání samovolnému vývoji)		- (výběrný s přechodem na samovolný vývoj)	
Obmýtl	Obnovní doba	Obmýtl	Obnovní doba
fyzický věk	nepřetržitá	fyzický věk	nepřetržitá
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty			
Udržení samovolného vývoje a snižování lidských aktivit v okolí		Dosáhnout zastoupení všech dřevin přirozené dřevinné skladby, zvýšit celkovou stabilitu porostů, zajistit příznivou prostorovou a věkovou strukturu porostů. Postupné zvyšování prvků přírodního lesa – zlomy, souše, vývraty, rozkládající se dřevo	
Způsob obnovy a obnovní postup			
-		Skupiny s převahou BK neobnovovat, případně podporovat přirozenou obnovu BK a doplňovat ji uměle JD	
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu			
-		Jamková sadba, přednostně podsadby. Při umělé obnově porostů pouze stanovištně vhodné dřevin – zejména JD, KL, JS, JLH. V případech umělého vnášení JD na území ZCHÚ a jeho ochranného pásma, ať formou podsadeb či zalesnění na eventuelně vzniklých holinách, používat sadebního materiálu z přírodně blízkých podmínek (stejná PLO a LVS), přednostně využívat sadebního materiálu z vlastní PP nebo podobných ZCHÚ.	
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)			
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově	
	BK, JD, KL, JS, JL	Při umělých výsadbách kromě pravidelného sponu využít i výsadbu do skupin s nepravidelnými rozestupy.	
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů,			

<p>Zmlazení jedle by mělo být dle jeho charakteru ochráněno proti poškození zvěří nátěry nebo mechanickými prostředky. V případě vzniku rozsáhlejších ploch chránit přirozené zmlazení. Výchovné zásahy se neprovádějí.</p>	<p>Zmlazení JD chránit dle jeho charakteru proti poškození zvěří nátěry nebo mechanickými prostředky. V případě vzniku rozsáhlejších ploch chránit přirozené zmlazení, případně výsadby v oplocenkách. Důsledné uvolňování jedlových nárostů v bukovém nebo smrkovém zmlazení – prostřihávky. Prořezávky: podpora druhové diverzity, udržet pestrou škálu dřevin včetně méně hospodářsky významných druhů (BŘ, JŘ). Podpora jedle (uvolnit). Zásah 1–2× za decenium. Mladé porosty do 35 let: interval zásahu 1–2× za decenium, Maximálně šetřit podúroveň a podporovat KL, JD, BK, JL. Dospívající porosty 35–80 let: interval 1× za decenium, mírné zásahy na podporu příměsí. Ve všech fázích výchovy ponechávat perspektivní jedince pro vznik doupných stromů.</p>
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb	
<p>Ochrana proti zvěři nátěry, mech. zábrany, oplocenky. Neprovádí se žádné nahodilé těžby.</p>	<p>Ochrana proti zvěři – nátěry, mech. zábrany, oplocenky. V porostech budou ponechávány veškeré kůrovci opuštěné smrkové souše, pahýly i ležící dřevo.</p>
<p>Poznámka: V ochranném pásmu lze zpracovat smrk napadený kůrovci bezodkladně, nahodilé těžby listnatých dřevin a jedle budou prováděny jen pokud ohrožují lesnické hospodaření. V celém území je vyloučeno použití biocidů (ochrana entomofauny). V rámci celé PP dle potřeby možná chemická likvidace invazních druhů – křídlatka.</p>	

Přílohy:

M4 – Lesnická mapa typologická

M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

b) péče o vodní ekosystémy

Rámcová směrnice péče o vodní toky

Název vodního toku	Vysutý potok včetně přítoků
Vhodné chemické a fyzikální vlastnosti vody	-
Migrační propustnost toku	-
Úpravy toku – hydromorfologie	Zachování a při úpravách obnovování přirozeného splaveninového režimu - některé z příčných staveb (zejména propusti pod lesní cestou na horní hranici PP) evidentně přispívají k akcelerované erozi a v důsledku koncentrovaného a rychlého odtoku způsobují vznik čerstvých strží. Tímto jevem a postupující zpětnou erozí může být v budoucnu ohrožena vlastní lesní cesta.
Břehové porosty	Lesní porostu v blízkosti toku ponechány samovolnému vývoji
Odběry vody/manipulace	Řešit nelegální odběr vody pro místní usedlosti.
Zarybňovací plán	-
Výkon rybářského práva	-

c) péče o populace a biotopy živočichů

Výsledky průzkumu jednoznačně ukazují na velký význam dostatku rozkládající se dřevní hmoty pro výskyt hub, lesních plžů, saproxylického hmyzu a dalších mnoha vzácných a ohrožených druhů organismů. Nedostatek padlého dřeva v porostech z minulosti se po vyhlášení rezervace postupně zlepšuje a i nadále mrtvé dřevo ponechávat, a to i v okolí a přímo v korytě potoků.

Management lesních biotopů je dán ochranným charakterem lesa. Cílem managementu by měla být podpora prostorové i věkové diferenciace lesních porostů a udržení kontinuity půdního krytu, tak aby se minimalizovalo nebezpečí eroze na prudkých svazích. K tomu je nutné v maximální míře využít přirozeného zmlazení, jehož vznik je možné podpořit jednotlivým výběrem horní etáže s ponecháním dřevní hmoty k přirozenému rozpadu. Veškeré mrtvé dřevo by mělo zůstat v území až do stadia úplného rozpadu. Ponechání tlejícího dřeva různého stáří v korytě obou potoků je důležité pro larvy specifických druhů saproxylického hmyzu. V padlých kmenech a starých pařezích nacházejí úkryt i druhy epigeické, jako např. střevlíci rodu *Carabus*. Jedním ze zásadních managementových opatření by mělo tedy být ponechání kmenů na místě, z toku by se měly odstraňovat jen v případě přímého nebezpečí jeho přehrazení. Pak je ale důležité ponechat je podél potoka k přirozenému rozkladu.

Smrkové porosty by měly být postupně nahrazovány jedlobukovými, ale s příměsí dalších listnáčů (javory, lípy, jeřáb, apod.). I jehličnaté druhy je vhodné ponechat na místě pro podporu druhů vázaných na jehličnaté dřevo. Při managementových opatřeních by neměly být káceny staré duté stromy, vývraty a souše. V porostech mimo okolí koryta potoka Vysutý by bylo vhodné provést prosvětlení cíleným kácením a razantnějším snížením zakmenění. Z pohledu fytofágních brouků jsou významné náletové dřeviny (bříza, jíva, osika) v okrajích porostů, na světlinách i podél lesních cest. Stanovištní management s cílem zvýšit populaci vodních bezobratlých je dle Ožany (2018) zbytečný a spíše by mohl mít negativní vliv na zdejší populaci obojživelníků.

d) péče o útvary neživé přírody

V dlouhodobém výhledu je nutné zachovat zejména přirozený charakter bystřinného koryta toku (charakter „steps and pools“) s přirozenými příčnými skalními stupni a velkým množstvím akumulovaných splavenin. Je potřeba eliminovat lesohospodářské zásahy v povodí (v důsledku velkých sklonů svahů je území potenciálně erozně silně náchylné). Pro zachování současného stavu je třeba ponechat velké množství spadlých kmenů v korytě potoka a v žádném případě nevyužívat koryto potoka pro stahování dřeva.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesy

Přílohy:

T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Ochranné pásmo PP Vysutý je v S a SZ části tvořeno územím ve vzdálenosti 50 metrů od hranic ZCHÚ v souladu s §37, odst.1, zákona č.114/92 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Podél V a JZ hranice PP, v návaznosti na soukromé majetky zařízené v LHO ochranné pásmo vyhlášeno není.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Hranice území jsou přehledně a zřetelně označeny pruhovým značením a tabulemi se státním znakem v souladu s vyhláškami. Pruhové značení rovněž splňuje podmínky vyhlášky, je vyhotoveno na hraničních stromech v dostatečném počtu zajišťujícím dobrou orientaci. Hranice přírodní rezervace zatím nebyla geodeticky zaměřena a pozemky zapsány do katastru nemovitostí. V případě potřeby bude provedena obnova značení PP.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

a) vyhlášovací dokumentace

Bez návrhu

b) návrhy potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech

Bez návrhu

c) ostatní

K omezení provádění úmyslných i nahodilých těžeb bylo pro území PP vydáno rozhodnutí Správy CHKO Beskydy v rámci tvorby nového LHP s platností od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2030. Omezení odpovídá textu přílohy T 1 plánu péče.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Územím neprochází žádná turisticky značená cesta. Spíše ojedinělí návštěvníci jsou informováni o přírodovědných hodnotách území a způsobu chování v PP na informačních cedulkách instalovaných na dřevěných označících se státním znakem.

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

V případě PP Vysutý se vzhledem k situování mimo turisticky značené cesty a extrémní svažitosti území nepředpokládá, že by území sloužilo k ekologické výchově. Na hraničních sloupcích se státním znakem jsou pouze drobné informační tabule se stručnou informací o geologické stavbě území a geomorfologických objektech a procesech na lokalitě.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Konkrétní průzkumy se nenavrhují, pokud během platnosti plánu péče vyvstane potřeba doplnění či obnovy inventarizačních průzkumů, mohou být provedeny.

Výzkum

Iniciovat zadávání seminárních, diplomových a doktorandských prací řešících především problematiku spojenou s předměty a cíli ochrany (téma je vhodné zejména pro školy přírodovědného a lesnického zaměření). Koordinátorem průzkumů či výzkumů území a garantem monitoringu by měla být Správa CHKO Beskydy.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu, činnost (odhad ceny na měrnou jednotku)	Odhad množství na 1 zásah	Četnost zásahu za období platnosti plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Obnova pruhového značení	1,2 km	1	3 500
Oprava a obnova označníků	3 ks	1	15 000
Likvidace křídlatky	0,02 ha	3	50 000
Výsadba jedle a cenných listnáčů, event. tisu včetně ochrany proti zvěři	1,5 ha	1	300 000
N á k l a d y c e l k e m (Kč)			368 500

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

4.2 Použité podklady a zdroje informací

BUZEK, L. et al. (1986): *Beskydy. Příroda a vztahy k ostravské průmyslové oblasti*. –Pedagogická fakulta v Ostravě. Ostrava.

DEMEK, J. et al. (1987): *Hory a nížiny*. Zeměpisný lexikon ČSR. – Academia, Praha.

GRULICH, V. (2017): *Červený seznam cévnatých rostlin ČR*. – Příroda, 35: 75–132.

HLISNIKOVSÝ, D. (2019): *Botanická inventarizace PP Vysutý*. – Ms., depon in: Správa CHKO Beskydy, Rožnov pod Radhoštěm.

HRADECKÝ, J. (2002): *Hodnocení časových změn morfodynamiky beskydských toků za využití historických map a leteckých snímků*. – Geomorphologia Slovaca 2, 2, Bratislava.

CHYTIL, P. (2009): *Zaznamenané výskyty významnějších druhů v oblasti Vysutého*. Terénní pochůzka. – Ms., depon in: Správa CHKO Beskydy, Rožnov pod Radhoštěm.

CHYTRÝ M., et al. (2010): *Katalog biotopů České republiky*. – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.

Janoška M. (2008): *Nejkrásnější vodopády České republiky*. – Academia. Praha.

Kolektiv autorů (2006): *Pravidla hospodaření pro typy lesních přírodních stanovišť v evropsky významných lokalitách soustavy Natura 2000*. – Planeta, 9.

KŘENEK, D. (2006): *Studie – Vymezení jádrových území a navržení přírodě blízkého hospodaření v lesích s ohledem na zachování ptačích druhů jako předmětů ochrany v ptačích oblastech Horní Vsacko a Beskydy*. – Ms., depon in: Správa CHKO Beskydy, Rožnov pod Radhoštěm.

- KUPKA, J., KUPKA, L. & KUPKOVÁ, J. (2019): Inventarizační průzkum na území PP Vysutý z oboru malakozoologie. – Ms., depon in: Správa CHKO Beskydy, Rožnov pod Radhoštěm.
- MENČÍK, E. et al. (1983): *Geologie Moravskoslezských Beskyd a Podbeskydské pahorkatiny*. –ÚÚG, Praha.
- MENČÍK, E. & TYRÁČEK, J. (1985): *Přehledná geologická mapa Moravskoslezských Beskyd a Podbeskydské pahorkatiny 1:100 000*. – ÚÚG, Praha.
- MYSLIKOVJAN, T. & VALASOVÁ, A. (2010): *Plán péče o přírodní památku Vysutý na období 2011–2020*. – Ms., depon in: Správa CHKO Beskydy, Rožnov pod Radhoštěm.
- NEUHÄUSLOVÁ, Z. et al. (1997): *Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky 1: 500 000*. – Botanický ústav AV ČR, Průhonice.
- OŽANA, S. (2018): *Inventarizace MZCHÚ – PP Vysutý – Vodní hmyz*. – Ms., depon in: Správa CHKO Beskydy, Rožnov pod Radhoštěm.
- PÁNEK, T. (2009): *Inventarizační průzkum navrhované PP Vysutý potok v oboru geologie a geomorfologie*. – Ms., depon in: Správa CHKO Beskydy, Rožnov pod Radhoštěm.
- PÁNEK, T. (2001): *Morfostrukturní analýza české části Čantoryjské hornatiny (Slezské Beskydy)*. – Geografie – Sborník Čes. Geograf. Spol. 106 (3): 148–165.
- PÁNEK, T. & DURAS, R. (2002): *The Morphotectonics of the Eastern Marginal Slope of the Ropice-Range (The Moravskoslezské Beskydy Mts.)*. – Moravian Geographical Reports, Brno 10 (2) :20–27.
- SEKERKA, L. & KONVIČKA, O. (2019): Inventarizační průzkum saproxylického hmyzu a epigeických predátorů v PP Vysutý. – Ms., depon in: Správa CHKO Beskydy, Rožnov pod Radhoštěm.
- STANOVSKÝ, J. (2018): *Inventarizační průzkum fytofágního hmyzu a epigeických predátorů v PR Vysutý*. – Ms., depon in: Správa CHKO Beskydy, Rožnov pod Radhoštěm.
- QUITT, E. (1971): *Klimatické oblasti Československa*. –. Studia Geographica, 16.
- ÚHÚL (2020): Oblastní plán rozvoje lesů. Přírodní lesní oblast 40. Moravskoslezské Beskydy. Textová část. – Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem, pobočka Frýdek – Místek. 226 s.
- VRŠKA, T. & HORT, L. (2003): Základní kriteria a parametry pro hodnocení "přirozenosti" lesních porostů. –AOPK ČR, Brno.
- Weissmannová H. (2004): Chráněná území ČR – Ostravsko. – Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha.

4.3 Seznam používaných zkratek

EVL – evropsky významná lokalita

CHOPAV – chráněná oblast přirozené akumulace vod

CHKO – chráněná krajinná oblast

IUCN – Mezinárodní svaz ochrany přírody

KN – katastr nemovitostí

LHC – lesní hospodářský celek

LHO – lesní hospodářská osnova

LHP – lesní hospodářský plán

LT – lesní typ

MZCHÚ – maloplošné zvláště chráněné území

NDOP – nálezová databáze ochrany přírody

OP – ochranné pásmo

OPRL – oblastní plán rozvoje lesa

PLO – přírodní lesní oblast

PO – ptačí oblast

PP – přírodní památka

PR – přírodní rezervace

SLT – soubor lesních typů

ZCHÚ – zvláště chráněné území

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

Plán péče zpracovala Agentura ochrany přírody a krajiny ČR – Regionální pracoviště Správa CHKO Beskydy.

Na zpracování se podíleli:

Tomáš Myslikovjan

Petra Chalupová

Jaroslav Múller

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

5. Přílohy

Tabulky: Příloha T1 – **Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2).

Mapy: Příloha M1 – **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 – **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 – **Mapa dílčích ploch a objektů**

Příloha M4 – **Typologická mapa**

Příloha M5 – **Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů**

Příloha M6 – **Porostní mapa**

Vrstvy: Příloha V1 - **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch**

Protokol o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje

Tabulka T1 – Popis lesních porostů a výčet doporučených zásahů v nich k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2

označení JPRL/dílčí plochy	část JPRL/dílčí plochy	výměra (ha)	číslo rámcové směrnice/ porostní typ	dřeviny	zastoupení dřevin (%)	stupeň přiroze- nosti	doporučený zásah	naléh avost	Poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.)
Popis porostní skupiny: Mlázina z přirozené obnovy BK (BR) doplněná výsadbou SM s vtroušenou JD.									
209 E 1		0,58	1/B	BK	58	5	Prořezávka pouze k uvolnění všech vtroušených listnáčů a JD, stínící dřeviny seřezávat ve větší výšce pro omezení škod zvěří.	3	
				JD	2				
				SM	40				
Popis porostní skupiny: Bučina z přirozené obnovy s příměsí SM koncentrovaného ve dvou větších skupinách pod svážnicí. SM chřadne, souše a zlomy.									
209 E 7		2,75	1/B	BK	60	5	Zásah pouze ve SM částech k uvolnění všech listnáčů a JD, v čistě smrkových skupinách založit několik malých kotlíků k výsadbě JD. Listnáče a JD bez zásahu. V případě rychlého vývoje hynutí SM alternativa ponechání bez zásahu s podsadbou souší JD. Důsledná ochrana proti zvěři.	3	
				SM	40				
Popis porostní skupiny: Diferencovaná bučina s jednotlivě vtroušenými JD, KL, SM na prudkém svahu. Doupné stromy, postupně přibývá tlejícího dřeva.									
209 E 9		3,17	1/A	BK	100	4	Ponechat samovolnému vývoji bez úmyslné i nahodilé těžby a přibližování dřeva.	-	Ponecháno samovolnému vývoji k roku 2021
Popis porostní skupiny: Růstově diferencovaná bučina s příměsí SM a vtroušenou JD a KL mezi dvěma zdrojnicemi Vysutého. Četné doupné stromy a tlející dřevo. Zejména ve strži potoka přírodě blízký porost s velkým významem pro ochranu biodiverzity, jádrové území PP Vysutý.									
209 E 12		5,52	1/A	BK	90	4	Ponechat samovolnému vývoji bez úmyslné i nahodilé těžby a přibližování dřeva.	-	Ponecháno samovolnému vývoji k roku 2021
				JD	1				
				SM	9				
Popis porostní skupiny: Pralesovitý porost ve strži pravostranné zdrojnice Vysutého. Geomorfologicky mimořádná lokalita s vysokým vodopádem. Velmi diferencovaná bučina s KL a vtroušenou JD, LP, SM a JL, výrazně půdoochranná funkce, velký význam pro ochranu biodiverzity, jádrové území PP Vysutý.									
209 E 17		1,90	1/A	BK	95	3	Ponechat samovolnému vývoji bez úmyslné i nahodilé těžby a přibližování dřeva.	-	Ponecháno samovolnému vývoji k roku 2011
				KL	5				

Vysvětlivky:

JPRL - jednotka prostorového rozdělení lesa, **RS** - rámcová směrnice v textové části plánu péče, **SM** – smrk ztepilý, **JD** – jedle bělokora, **BK** – buk lesní, **KL** – javor klen

1) označení JPRL platné v období 2011–2020

2) odhadnutý plošný podíl dřeviny

3) stupeň přirozenosti podle následujícího členění: 1 — les původní, 2 – les přírodní, 3 – les přírodě blízký, 4 – les nově ponechaný samovolnému vývoji, 5 – les významný pro biodiverzitu, 6 – les produkční, 7 – les nepůvodní

4) stupeň naléhavosti jednotlivých zásahů, podle následujícího členění:

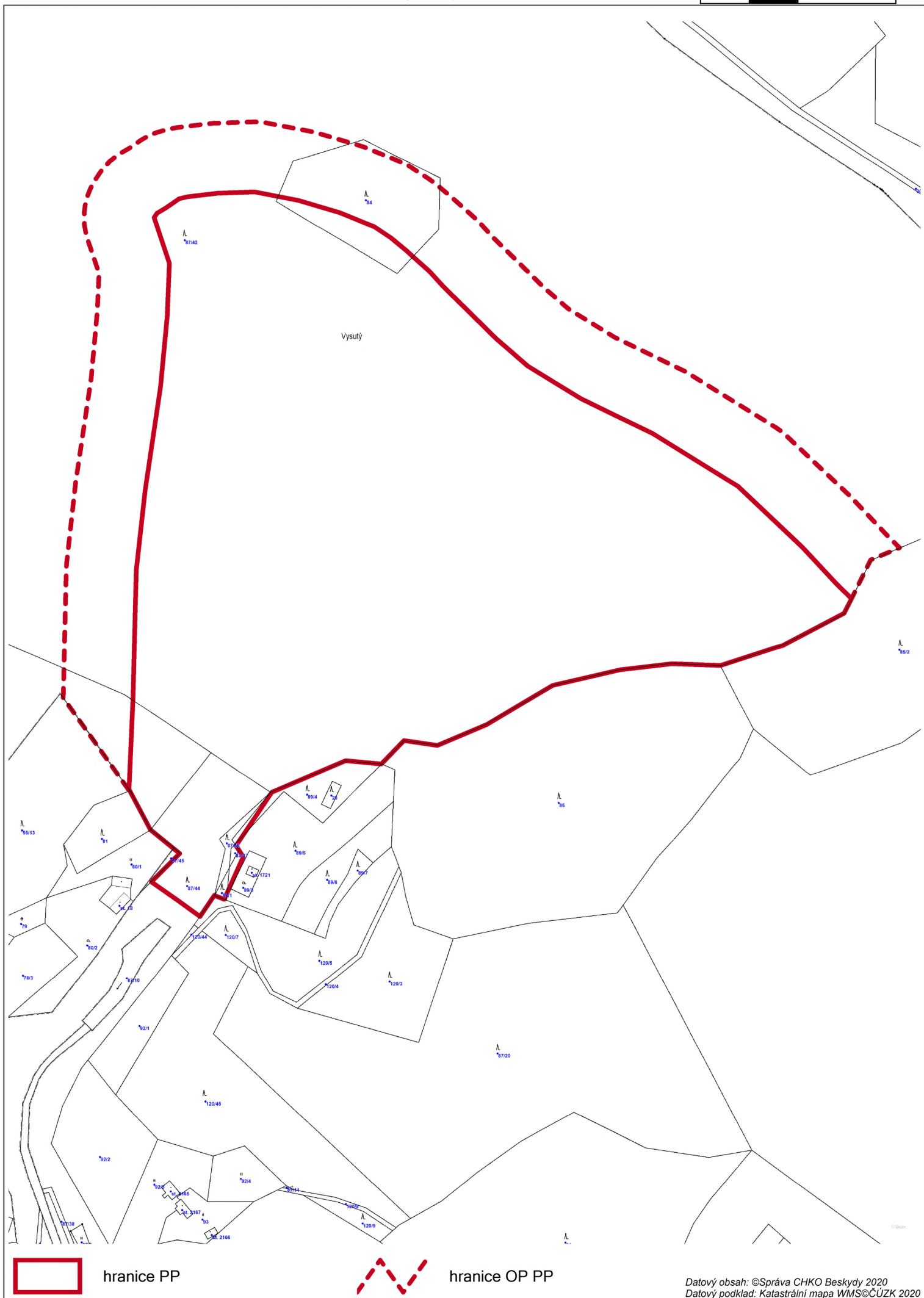
1. stupeň - zásah nutný (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),
2. stupeň - zásah potřebný (jeho neprovedení neohrožuje existenci předmětu ochrany, zhorší však jeho kvalitu),
3. stupeň - zásah doporučený (odložitelný, jeho neprovedení v období platnosti plánu péče neohrožuje existenci ani kvalitu předmětu ochrany, jeho provedení však povede k jeho zlepšení).

hranice PR

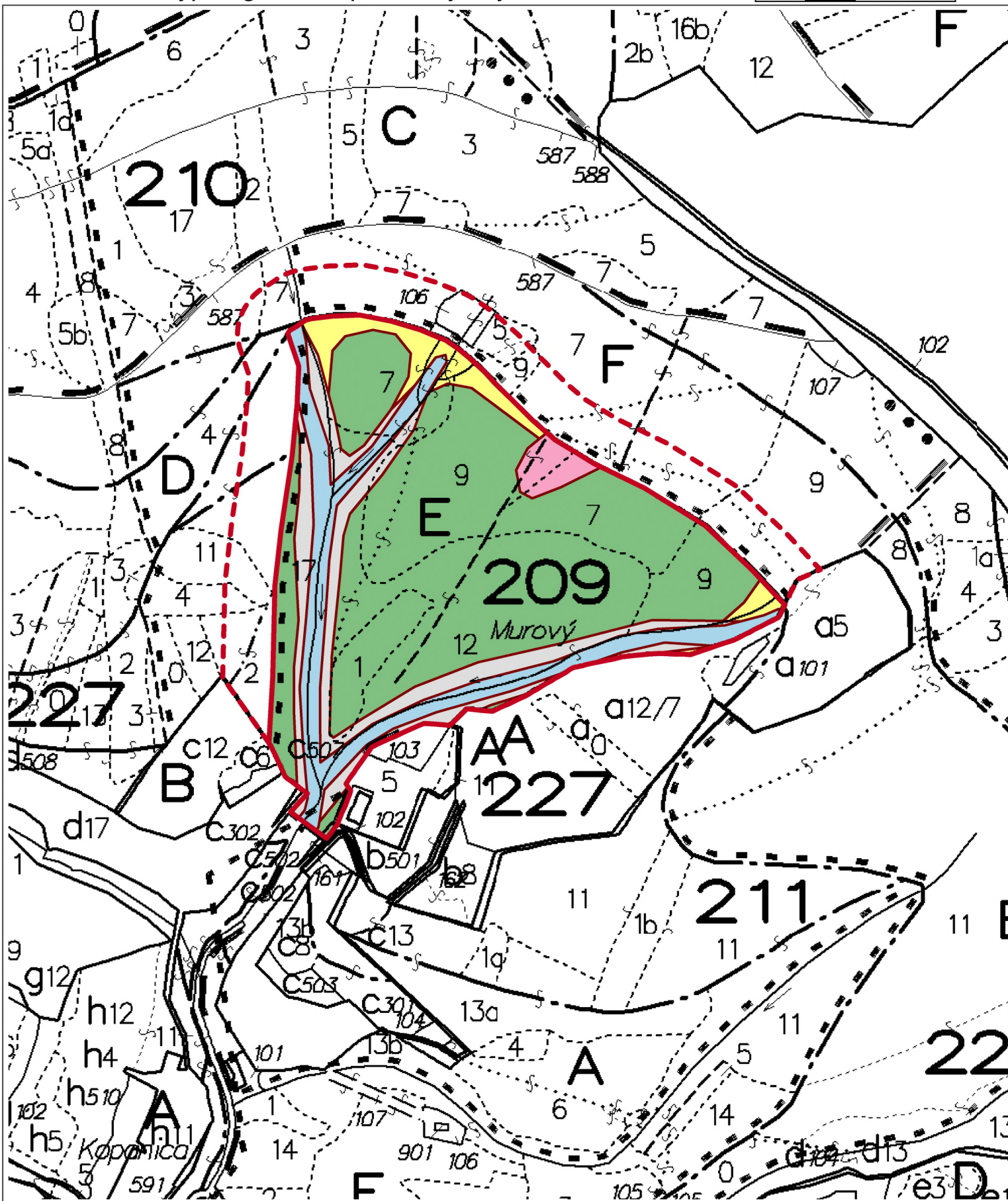
hranice PR

hranice OP PR

Datový obsah: ©Správa CHKO Beskydy 2020
 Datový podklad: Ortofoto WMS©ČÚZK 2020, LHP 715000 (2011-2020)
 LHO 715801 (2011-2020)

hranice PR

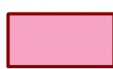

hranice OP PR

Legenda typologie

4F1 - SVĚŽÍ KAMENITÁ BUČINA modální

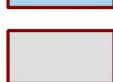
4S7 - SVĚŽÍ BUČINA skeletnatější

5F1 - SVĚŽÍ KAMENITÁ JEDLOVÁ BUČINA modální

5U7 - ÚŽLABNÍ JASANOVÁ JAVOŘINA skeletnatější

5Y9 - SKELETOVÁ JEDLOVÁ BUČINA specifická - roklínové

